

Færre hiv-smittede

FOTO: YAY IMAGES

Antall nye hiv-smittede i Norge går ned, melder Folkehelseinstituttet. I 2017 ble det meldt om 213 nye hiv-smittede i Norge. Det er en svak nedgang fra 2016, da det ble meldt om 220 nye smittede. Siden toppåret 2008, er antallet årlig meldte hiv-smittede redusert med nærmere 30 prosent, viser en ny rapport fra Folkehelseinstituttet.

– Nedgangen skyldes trolig effekten av flere tiltak. Økt testaktivitet, at behandlingen kommer raskt i gang, samt tilgang til forebyggende behandling (PrEP) er gode eksempler på tiltak som har fått ned antall smittede de siste ti årene, sier seniorrådgiver ved Folkehelseinstituttet, Øivind Nilsen.

– Det er viktig at vi fortsatt jobber målrettet med atferdsendring og økt kondombruk i utsatte grupper, sier Nilsen.

Av de 213 hiv-tilfellene som ble meldt i 2017, var det 155 menn og 58 kvinner. Totalt er det nå diagnostisert 6 277 hiv-positive i Norge, 4260 menn og 2017 kvinner.

Rapporten viser videre at antall tilfeller blant menn som har sex med menn som smittes mens de er bosatt i Norge fortsetter å gå ned. Påviste hiv-positive blant nyankomne asylsøkere til Norge falt også i 2017. Nedgangen kan relateres til nedgang i antall asylsøkere de siste årene. Det er en økende tendens til at flere innvandrere som blir testet i Norge er blitt testet hiv-positive i tidligere hjemland. I 2017 ble 109 innvandrere meldt hiv-smittet før de kom til Norge. Av disse hadde 48 testet positivt på hiv før de kom til Norge. Andelen hiv-positive menn som har sex med menn med innvandrerbakgrunn har vært økende de siste årene. I 2017 utgjør denne gruppen 60 prosent av de meldte tilfellene blant menn som har

sex med menn. De fleste kommer fra Europa og Asia. Hiv-situasjonen blant heteroseksuelle som er bosatt i Norge er relativt stabil. Menn som har ubeskyttet sex i utlandet dominerer denne gruppen. Blant norskfødte kvinner, ungdommer og personer som tar stoff med sprøyter, er det fortsatt en stabil og lav hiv-forekomst.

Les mer i rapporten «Hiv-situasjonen i Norge per 31. desember 2017»

Digitalisering hovedtema

THOMAS HAUGBERG/VEEN/STATSMINISTERENS KONTOR

Når regjeringen legger frem den neste langtidsplanen om høyere utdanning og forskning lover statsminister Solberg at digitalisering blir hovedtema.

– Da vi la frem den første langtidsplanen i 2014, visste vi at vi sto overfor store teknologendringer. Men begrepet digitalisering er ikke brukt én eneste gang i dokumentet. Det sier noe om hvor fort denne utviklingen går, sa Solberg, da hun inviterte til toppmøte om forskning og høyere utdanning i slutten av januar. Den reviderte langtidsplanen skal etter planen legges frem til høsten.

Tilleggspong til menn

Ved opptak til høyere utdanning åpner regjeringen for å gi tilleggspong til menn som velger studier der det er skjev kjønnsfordeling. Endringen ved årets opptak gjør at menn får inntil to tilleggspong for en avgrenset periode.

Dette gjelder for sykepleierutdanningen ved Universitetet i Agder og Lovisenberg diakonale høyskole, og for utdanning innen dyrepleie og til veterinær ved NMBU.

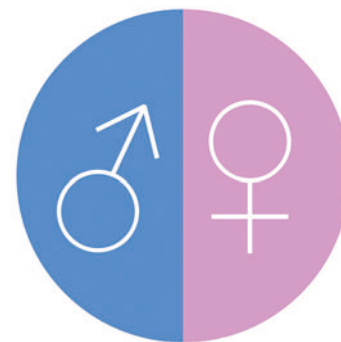

FOTO: YAY IMAGES

– Kjønn er en side ved mangfold, og derfor bør det være jevnere kjønnsbalanse i studentgruppa, sier forsknings- og høyere utdanningsminister, Iselin Nybø.

Ny tilknytningsform?

Kunnskapsdepartementet vil se på tre ulike prosesser rettet mot universiteter og høyskoler under ett: De skal vurdere ny tilknytningsform for universiteter og høyskoler, regelverket skal bli gjennomgått, og det samme gjelder målstyringen.

Kunnskapsdepartementet har besluttet å sette ned et utvalg for å gå gjennom regelverket for universiteter og høyskoler. Departementet vil også gjennomføre en mulighetsstudie for å se på ulike tilknytningsformer for statlige universiteter og høyskoler og vurdere behovet for forenkling av målstrukturen. Dette skriver Khrono.

I en pressemelding understreker Iselin Nybø, minister for forskning og høyere utdanning, at regelverket for universitets- og høyskolesektoren er omfattende.

– Mange av bestemmelsene har vært uforandret i flere tiår. Samtidig har det skjedd store endringer i sektoren. Vi har store forventninger til hva universitetene og høyskolene skal bidra med fremover. Det er behov for å se om regelverket vi har er godt nok tilpasset den moderne sektoren vi ønsker oss, sier Nybø.

Hun legger vekt på at det overordnede målet for utvalgets arbeid, er et regelverk som tydelig beskriver ansvar, rettigheter og plikter.

Departementet trekker også fram at det gjelder for universitetene og høg-

På nett

Sterke passord

Den beste forsikringen mot hacking, er å lage såkalt sterke passord. Sterke passord

- Bør ha en lengde på minst 12 tegn
- Bør helst bestå av tall, symboler og både små og store bokstaver
- Bør helst ikke være et ord i ordboken, eller inkludere ord eller tall som kan assosieres med deg
- Bør ikke gjenbrukes på flere nettsider. Passordet bør være unikt for hver enkelt nettside.
- Benytt totrinns verifisering der dette er mulig.

Å lage et sterkt passord er en enkel jobb men utfordringen blir å huske disse passordene. Spesielt når man ønsker et unikt passord for hver enkelt nettside. For å gjøre det enklere å huske, anbefaler nettvett.no å bruke fraser eller hele setninger som passord.

Setninger er mye enklere å huske enn kombinasjoner av enkelte bokstaver og tall. Dessuten er passordet like sikkert, hvis ikke mer sikkert enn tradisjonelle passord med bokstaver. Men setningen må inneholde:

- Minst fem ord.
- Variasjon av små og store bokstaver
- Symboler og tall
- Helst mellomrom

Noter passordene

Det er faktisk helt i orden å notere passord. Det er viktigere at man har gode unike passord på alle tjenester enn at man er i stand til å huske alle sammen.

Skriv passordene ned på et papir som du lagrer på et trygt sted. De passordene du bruker ofte bør du memorere.

Det er derimot ikke lurt å skrive passordene på en lapp som ligger på skrivebordet eller i vesken, eller lagre passordene i et dokument på datamaskinen. Bruk eventuelt et passordhåndteringsprogram om du føler deg komfortabel med det.

Les mer på Nettvett.no

Kilde: Nettvett.no

skolene, men også for studenter og ansatte. Regelverket skal ikke være mer omfattende enn nødvendig, og det skal være tilpasset institusjonenes ansvar og oppgaver.

Statlige universiteter og høyskoler er formelt organisert som forvaltningsorganer med særskilte fullmakter.

Departementet skriver at denne organisasjonsformen kan medføre noen begrensninger for institusjonenes autonomi og handlingsrom, og det bør utredes om andre organisasjonsformer kan være aktuelle.

Utskillelse fra staten vil gi større autonomi, og kan gi bedre forutsetninger for å foreta prioriteringer i tråd med samfunnets behov, langsiktig planlegging og satsning, skriver departementet.

FOTO: YAR IMAGES

Deler diabetes i fem

I en ny studie foreslår svenske forskere å dele inn diabetes i fem kategorier, i stedet for i dagens type 1- og type 2-diabetes, skriver Dagens Medisin.

- Men studien sier egentlig ikke noe om hvilken behandling gruppene skal ha, kommenterer professor Kåre Birkeland.

Alle nydiagnostiserte diabetikere i Sør-Sverige er inkludert i studien, som er publisert i *The Lancet Diabetes and Endocrinology*.

Den store forskjellen fra dagens inndeling er at type 2-diabetes består

av flere undergrupper. Forskerne kan se at ulike grupper har ulik risiko for følgesykdommer.

Gruppe 1 kalles alvorlig autoimmun diabetes, og tilsvarer i prinsippet type 1-diabetes og latent autoimmun diabetes (LADA). Gruppe 2 omfatter personer uten antistoffer med høyt HbA1c, dårlig insulinproduksjon og måtelig insulinresistens. Denne gruppen har høyest forekomst av retinopati. Gruppe 3 karakteriseres av kraftig overvekt og alvorlig insulinresistens. Denne gruppen hadde høyest forekomst av nyreskader. Gruppe 4 er mild fedmerelatert diabetes, og omfatter kraftig overvektige pasienter som blir syke mens de er relativt unge. Gruppe 5 er mild aldersrelatert diabetes, og den største gruppen.

Professor Leif Groop ved Lunds universitet sier til vetenskaphalsa.se at de som har mest å tjene på den nye diagnostikken er pasientene i gruppe 3, fordi de i dag er mest feilbehandlet.

- Studien sier egentlig ikke noe om hvilket behandlingsregime de enkelte gruppene skal ha. Derfor er nok denne studien kun et første skritt på veien mot mer individuell behandling, sier Birkeland.

- De med risiko for nyrekomplikasjoner, gruppe 3, bør nok følges opp tettere. De bør både ha aggressiv behandling for å senke kolesterol og blodtrykk, i tillegg til medisiner for sin diabetes. Studien fastslår at denne gruppen har mye alvorligere følgesykdommer enn for eksempel de i gruppe 5, og dermed er det viktig at vi setter inn større ressurser på disse pasientene, sier Birkeland.

Han mener også at studien tyder på at legene bør måle mer enn blodsukker ved nydiagnostisering av diabetespasienter.

Du kan følge oss på Facebook
Navnet er Tannlegetidende